

Vianoce, viem čo oslavujem!?

Napísal Michal Marhefka

Piatok, 16 December 2011 03:07

Vianoce sú od novembra obľúbeným heslom mnohých ľudí, v prvom rade však obchodníkov, pre ktorých je tento sviatok zlatou baňou roka. Ved' aj preto sa posledné dve adventné nedele volajú strieborná a zlatá, lebo prinášajú zvýšený zisk posledných nákupov. Neskôr, začiatkom decembra sa týmito sviatkami začínajú nadchýňať deti, ktoré očakávajú darčeky, poprípade po nich zvedavo pátrajú a píšu vo svojich školských úvahách. A nakoniec sa predsa len nájde skupina ľudí, vôbec nie zanedbateľná, ktorá v presný čas slávi podstatu Vianoc – Ježišovo narodenie.

Škoda, že v slovenčine je pomenovanie týchto sviatkov tak málo vystihujúce než španielske Natal, ruské Raždestvo, anglické Christmass, ktoré konkrétne poukazujú na narodenie, na Krista. Síce v minulosti boli VIANOCE jasne kresťanským pojmom, keďže spoločnosť brala vieru ako svoju neoddeliteľnú súčasť, v súčasnosti sa tento rozmer stratil. A tak namiesto Božieho narodenia slávime sviatky zimy, sviatky rodiny, sviatky pokoja a pod. Lenže takto zabúdame na pôvodný zmysel.

Niektó by mohol samozrejme namietat', že pôvodný sviatok bol pohanský: Deň narodenia neporaziteľného Slnka (zimný slnovrat). No kresťanstvo dalo tomuto mýtickému sviatku pravý rozmer. Keďže Slnko je len stvorením, omnoho väčší význam má pre ľudstvo jeho Stvoriteľ, Nezapadajúce Slnko, ktoré osvecuje všetkých ľudí a z lásky k nim prišlo na svet. Navracaním sa k bezvýznamnejším spomienkam, vymysleným mýtom, je krokom späť, zastieraním podstaty.

Slovenské pomenovanie Vianoc pochádza z nemeckého Weihnacht-, Posvätná noc, ktoré v sebe nesie nádych vzácnej chvíle. Prečo je táto noc posvätná? Lebo na svet prichádza Boh. Prečo je táto noc tichá? Lebo zlo sa skrýva pred Svetlom a všetko slabé odpočíva v pokoji a bez strachu, keďže na svet prišiel jeho Zástanca. Túto posvätnosť si treba uvedomovať práve v spojení s Narodením Božieho Syna, ináč to ani nejde. Ved' moderný človeka už neverí mýtickým rozprávkam. Ale viera nie je mýtus, báj, je to fakt, ktorý sa prijíma ako skutočnosť, súčasť života. Je to oslavovanie začiatku víťazstva nad hriechom a smrťou.

Vianoce, viem čo oslavujem!?

Napísal Michal Marhefka

Piatok, 16 December 2011 03:07

V takejto oslave sa rozvíjajú aj ďalšie rozmery, predovšetkým rodiny, ktorá si pripomína svoj sviatok spolu so Sv. rodinou. Tá je vzorom lásky a vzájomnej pomoci. Možno práve preto mnohí ľudia trpia na Vianoce, lebo pociťujú nedostatok základného rozmeru spoločenského života – rodiny. Je úlohou ostatných a zvlášť veriacich, aby nenechávali nikoho prežívať Vianoce osamote. Drobný výdavok navyše za večeru či dar nájde svoju odmenu v rozmnoženej radosť prizvaného hosťa. A nemusí to byť len ovdovelá babka, ktorá je samozrejmom súčasťou pri Štedrej večeri, ale aj sused, či známy, ktorí sa rovnako potešia priateľskému pozvaniu nebyť samými.

Aj pomenovanie sviatkov pokoja má svoj základ v Kristovom narodení, pretože on prišiel nastoliť pokoj, ktorého je kráľom. A tak, hoci sme počas roka zakúsili nemálo konfliktov s blízkymi i vzdialenými ľuďmi, malo by byť našou snahou v tieto dni ich prekonať. No nie dočasne, ale navždy. Vianoce nie sú prímerím, ale mierom, ktorý musí vydržať viac než len pár dní.

Nakoniec je treba pozrieť sa aj na vianočný import severoeurópsko-americkéj mytológie, ktorá sa počas Vianoc leje z televíznych obrazoviek na deti a ponúka im rozprávky s hrdinom Santa Klausom. Filmy nesú vždy pozitívnu myšlienku, ktorá vyzdvihuje niektorú zo spomínaných hodnôt rodiny, pokoja, zmierenia. No málokedy, či skoro vôbec sa v nich neobjavuje kresťanský charakter Vianoc, len obdoba bývalého Deda Mráza. Je to znova nevedomé ponáranie sa to neskutočného sveta predkresťanskej mytológie, ktoré zastiera podstatu, neprináša duchovné ovocie a končí sa dospievaním. Zakazovať tieto filmy nie je potrebné. No možno je treba viac deťom pripomínať i sami si uvedomovať, o čom sú Vianoce a aký je ich najväčší dar – Boh, ktorý prišiel na svet.